

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mirosława Polak - Pawlaczek

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2014r. w Legnicy

sprawy z powództwa J. Z.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki J. Z. zadośćuczynienie w kwocie 30.000 zł (słownie: trzydzieści tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 08 października 2013 roku do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. nie obciąża powódki opłatą od oddalonego powództwa oraz zwrotem wydatków w kwocie 179,11 zł, które zalicza na rachunek Skarbu Państwa,

IV. nakazuje stronie pozwanej, aby wpłaciła na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Legnicy) kwotę 1.500 zł tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powódka była zwolniona oraz 107 zł tytułem zwrotu wydatków,

V. zasądza od powódki J. Z. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. w W. kwotę 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IC 325/13

UZASADNIENIE

Powódka J. Z. w pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A w W. domagała się zadośćuczynienia w kwocie 80.000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 lipca 2013 roku do dnia zapłaty z tytułu naruszenia dobra osobistego w postaci szczególnych więzi rodzinnych pomiędzy osobami najbliższymi. Nadto domagała się zasądzenia od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł plus 17 zł opłaty skarbowej ewentualnie kosztów według spisu złożonego na rozprawie.

W uzasadnieniu żądania powódka podniosła, że wskutek wypadku drogowego w dniu 3 stycznia 2003 roku zginął tragicznie jej ojciec W. Z.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony w zakładzie pozwanej. Powódka wystąpiła o przyznanie zadośćuczynienia, lecz ubezpieczyciel odmówił wypłaty świadczeń zarzucając, że brak jest podstawy prawnej dla zgłoszonego roszczenia.

Strona pozwana (...) S.A. w W. nie uznał żądania pozwu, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W odpowiedzi na pozew strona pozwana podniosła, że wprawdzie co do zasady ponosi odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 3 stycznia 2003 roku, lecz uważa, że skoro ustawodawca przewidział możliwość żądania zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową przez osoby najbliższe zmarłego pokrzywdzonego wprowadzając z dniem 3 sierpnia 2008 roku dodatkowy przepis art. 446 §4 k.c. , to do stanów faktycznych powstałych przed tą datą - brak jest podstawy prawnej uwzględnienia roszczenia.

Z ostrożności procesowej pozwana zarzuciła, że powódka nie wykazała naruszenia jej dóbr osobistych, a żądana wysokość zadośćuczynienia jest wygórowana.

Sąd ustalił:

W dniu 3 stycznia 2012 roku doszło do wypadku, w wyniku którego śmierć poniósł ojciec powódki W. Z.. Sprawca wypadku S. K. w dniu zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. S. K. został skazany wyrokiem karnym za spowodowanie wypadku ze skutkiem śmiertelnym.(bezsporne)

J. Z., córka zmarłego w dacie śmierci ojca liczyła niespełna 18 lat. Mieszkała z obojgiem rodziców, była z ojcem szczególnie związana jako jedyna córka i najmłodsza z rodzeństwa. Długo nie mogła się pogodzić ze stratą ojca, który nadal jest obecny w jej myślach i wspomnieniach. Po śmierci ojca skończyła technikum, podjęła pracę zawodową, kontynuuje związek konkubencki, urodziła dzieci.

(dowód: akta szkody, zeznania świadka S. Z., zeznania

powódki)

Aktualnie – w związku ze śmiercią ojca - stwierdzono u J. Z. że okres żałoby miał typowy przebieg i już się zakończył. Śmierć W. Z. była dla powódki tożsama z zerwaniem szczególnej więzi emocjonalnej pomiędzy osobami najbliższymi. Powódka doznała naruszenia dobrostanu emocjonalnego, który jednak nie wywarł negatywnego wpływu na jej dalsze funkcjonowanie społeczne.

(dowód: opinia biegłej k. 50-56, zeznania powódki)

W dniu 18 lipca 2013 roku powódka i inni członkowie rodziny zmarłego wystąpili do strony pozwanej o przyznanie zadośćuczynienia. Swoje roszczenie powódka określiła na kwotę 80.000 zł.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego strona pozwana decyzją z dnia 29 października 2013 roku odmówiła wypłaty świadczeń z tytułu zadośćuczynienia podnosząc, iż brak jest podstaw prawnych do ich przyznania.

(dowód: akta szkody, zeznania powodów)

Obecnie powódka J. Z. nie pracuje, jest zarejestrowana jako bezrobotna i podobnie jak konkubent pobiera zasiłek dla bezrobotnych. Wspólnie z partnerem i dwójką dzieci mieszka z matką, z którą prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Matka powódki otrzymuje rentę rodzinną w kwocie 640 zł.

(dowód: zeznania powódki, częściowo oświadczenie majątkowe k. 11)

Sąd uznał:

Żądanie powódki zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Podstawą roszczeń powódki jest art. 448§1 k. c. w związku z art. 24 k.c. Stosownie do dyspozycji tego przepisu w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, którego dobro zostało naruszone odpowiednią sumę zadośćuczynienia.

Podzielając w pełni stanowisko wyrażone w obszernym orzecznictwie Sądu Najwyższego uznał Sąd, że w przypadku, gdy delikt powodujący śmierć człowieka miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, to wówczas osoby najbliższe mają roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie ich dobra osobistego w postaci pozbawienia ich możliwości i pielęgnacji szczególnej więzi rodzinnej łączącej osoby najbliższe. Nie ma wątpliwości, że ta szczególna więź podlega ochronie przewidzianej w art. 24 k.c. Osoba dochodząca roszczenia na podstawie art. 448 k.c. powinna zatem wykazać istnienie tego rodzaju więzi, stanowiącej jej dobro osobiste podlegające ochronie oraz zakres jego naruszenia.

Poza sporem pozostaje okoliczność, że strona pozwana ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej P. K. – sprawcy wypadku, w którym zginął ojciec powódki W. Z..

Istota sporu sprowadza się zatem do ustalenia, czy wskutek śmierci ojca powódki nastąpiło naruszenie jej dobra osobistego w postaci szczególnej więzi pomiędzy osobami najbliższymi oraz wysokości należnego ewentualnie zadośćuczynienia z tego tytułu.

Warunkiem przyznania zadośćuczynienia jest przynależność do najbliższej rodziny zmarłego. Świadczenie to nie ma na celu wyrównania poniesionej straty, ale powinno pomóc członkom najbliższej rodziny zmarłego dostosować się do nowej rzeczywistości wynikającej ze śmierci bliskiej osoby oraz złagodzić cierpienia wynikłe z naruszenia dóbr osobistych w postaci poszanowania więzi rodzinnych.

W tym zakresie żądanie ze strony córki zmarłego, z którym wspólnie zamieszkiwała i była bardzo zżyta zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu powódka wykazała jednoznacznie, iż wskutek śmierci ojca nastąpiło naruszenie jej dobra osobistego w postaci szczególnej więzi emocjonalnej pomiędzy nią i zmarłym ojcem. Swoje ustalenia w tym zakresie oparł Sąd na zeznaniach powódki i jej matki oraz opinii biegłej psycholog, której stanowisko podziela w całej rozciągłości. Zeznania przesłuchanych osób są spójne, logiczne i jednoznacznie wskazują na istnienie szczególnej więzi pomiędzy powódką i jej zmarłym ojcem. Opinia biegłej potwierdziła, że powódka wprawdzie zakończyła okres żałoby i prawidłowo realizuje swoje role społeczne, lecz niewątpliwie śmierć ojca była dla niej równoznaczna z zerwaniem szczególnej więzi emocjonalnej. Z tych powodów żądanie zadośćuczynienia należało uznać za uzasadnione.

Sporna pozostała jedynie jego wysokość.

Rozważając kwotę zadośćuczynienia dla córki zmarłego uznał Sąd, że żadna kwota nie jest w stanie zrekomensować poczucia bólu i osamotnienia córki po śmierci rodzica, a ustalenie jej wysokości musi uwzględniać obiektywne okoliczności sprawy.

Ustalone w orzecznictwie stanowisko wskazuje, że kwota zadośćuczynienia powinna także przedstawiać realną wartość ekonomiczną. Zważywszy na aktualną sytuację materialną powódki uznał Sąd, że dla rekompensaty bólu i poczucia osamotnienia po śmierci ojca realnie odczuwaną wartością ekonomiczną będzie kwota 30.000 zł. Jest to suma odpowiednia i nie jest wygórowana w okolicznościach sprawy powódki. Od śmierci ojca powódki upłynął znaczny okres czasu, żałoba już się skończyła i nie pozostawiła trwałych skutków w sferze funkcjonowania społecznego i ról w rodzinie powódki.

Z tych względów żądanie przyznania zadośćuczynienia przewyższające przyznaną kwotę - jako wygórowane podlegało oddaleniu.

Za słuszne uznać należało żądanie odsetek od dnia doręczenia odpisu pozwu, bo wówczas strona pozwana dokładnie знаła zakres żądania i dowody na jego poparcie, a zatem co najmniej od tej daty pozostaje w zwłoce. Żądanie odsetek za okres poprzedzający tę datę nie zasługiwało na uwzględnienie, zwłaszcza, że postępowanie likwidacyjne zakończyło się wydaniem decyzji przez ubezpieczyciela w dniu 29 października 2013 roku, tj. po wniesieniu powództwa w sprawie.

Uznając szczególny charakter roszczeń odszkodowawczych powódki oraz zważywszy na jej sytuację majątkową, z mocy art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążał powódki opłatą sądową w części oddalonego powództwa oraz częściowym zwrotem wydatków poniesionych w sprawie przez Skarb Państwa.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego wynika z treści art. 100 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach od strony pozwanej w zakresie zasądzzonego roszczenia oparto o przepis art. 113 u.o.k.s.c. i art. 98 k.p.c.